

Johann Bacmeister

Programma Quo Ad Funerale Sacrum Quod ... Dn. Henricus Rudolphus Redekerus, I.U.D. Professor ... Coniugi suae desideratissimae Margarethae Schutzen Ut & Filiolo suo recens nato Paratum expetit Cives Academicos ... invitat Pro Rector Academiae Rostochiensis Joannes Bacmeisterus Med. D.P.P. & Poliater : [P.P. sub Sigillo Academiae XV. Ianuarii, Anno 1661.]

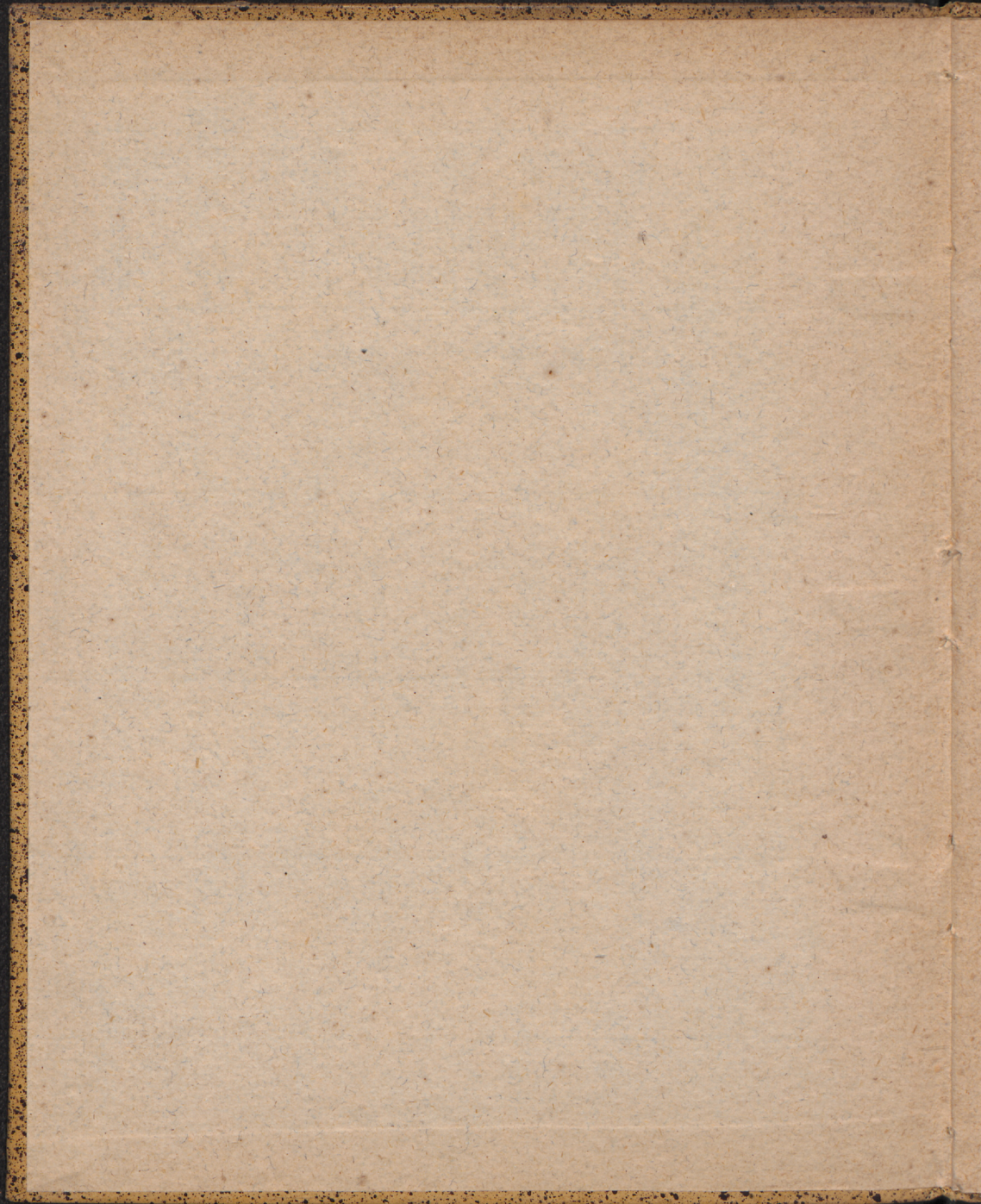
Rostochii: Kilius, 1661

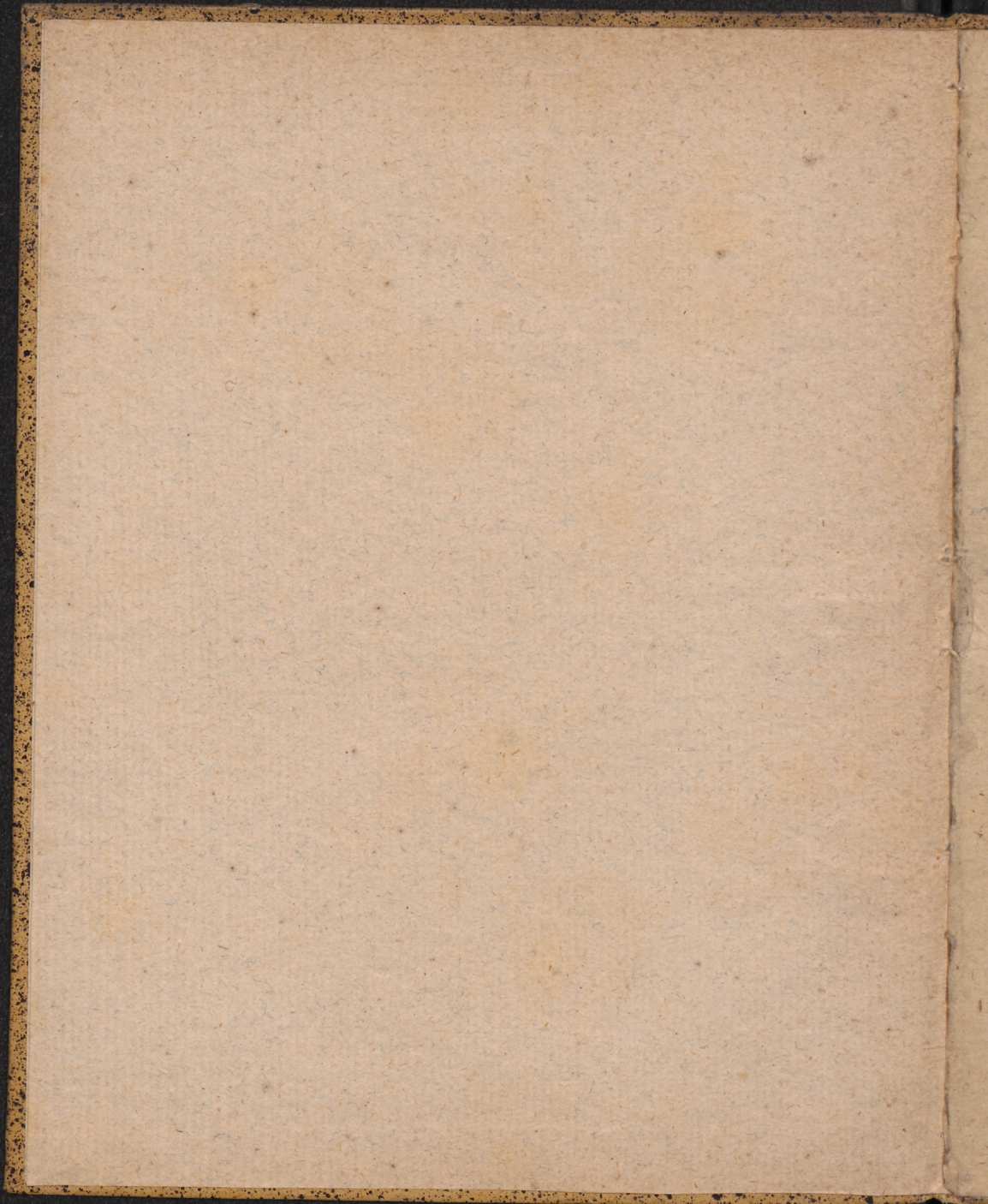
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn774784229>

Druck Freier  Zugang



Bacmeister, J.,
in
M. Schütze, *(Schütze)*
uxor. H. H. Redeker
et fil. eorum.
Rostock, 1661.





PROGRAMMA
Quo
AD FUNERALE SACRUM
Quod

VIR Amplissimus, Consultissimus ac Excellentissimus

DN. HENRICUS RUDOLPHUS
REDEKERUS, J.U.D.
Professor & pro tempore Academiae Rector
Magnificus,

Conjugi suæ desideratissimæ

MARGARETHÆ
SCHUTZEN

in



Filiolo suo recens nato

Paratum expetit

Academicos peramanter &
officiose invitat

PRO RECTOR

ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS

JOANNES BACMEISTERUS

Med. D. P. P. & Poliater.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr. Anno 1661.



Uanta semper amoris conjugalis fuerit vis & efficacia, quanta ejus sinceritas, tam Patriarcharum Abrahami scilicet & Saræ, Isaaci & Rebecca, Jacobi & Rachelis, Davidis & Abigail, quàm Prophatorum Penelopes & Ulyffis, Admeti & Alceftidis, Laodameæ & Protefilai, Lucretiæ & Collatini, Tiberii & Corneliæ, Hypsicrateæ & Mithridatis infinitaq; alia repræsentant Exempla. Quo enim caduceator nullus penetrare valuit, eò amor hicce se occultâ vi insinuans seditiones composuit, bellicos motus sopivit, & pacem redux stabilivit. Hoc amore mediante *Cadusus* seditiosissimos Cares ad concordiam flexit, *Cyrus* Chaldæos inimicissimos sibi placavit, *Alexander* Asiam Europæ junxit, & res desperatissimas sæpe restituit. Hinc *Censorius* ille *Cato* inter leges Censorias hanc vel maximè nobilem sanxit, quâ cavit, ut si quis honestæ fœminæ manus inferret, non secus ac si Dearum simulacrum temerasset, puniretur. Et gloriosissimus Imperator Justinianus in famosâ quadam constitutione velut exclamat: *Quis Uxorum non misereatur propter obsequia, quæ maritis præstant, propter partus periculum & liberorum educationem?* Certè si postpositis omnibus reliquis ministeriis, ad quæ ex necessitudine conjugali Uxores Maritis sunt obstrictæ, Unicum partus periculum & liberorum procreationem intueamur, maximo amore & honore dignas eas esse nemo ibit inficias. *Verè enim, labor premium, amor fidem, uteri tumor honorem postulant.* Quoties namque fœminæ uterum ferunt & pariunt, toties cum exquisitissimis periculis, acerbissimis doloribus ipsaque denique morte confligunt, sæpiusque in prælio
isto

isto succumbunt. Quare Medea apud Euripidem ter sub
armis vitam cernere, quàm semel modò parere malebat.
Animadvertentes hoc ipsum *Romani* parturientibus *Ju-*
nonem Lucinam Deam præficiant, in cujus templo Ca-
lendis Martiis gravidæ sacra pro felici partu faciebant,
& pro singulis nascentibus Parentes sive cognati certi
pretii nummum in ærarium à Servio Tullio eo fine ibi
collocatum inferebant; tenebaturque mater toto præ-
gnationis tempore *Opis Dea* (infanti nascenti præfectæ)
imagunculam ventri impendentem gestare. Quod si
rectè infans edebatur, cultu singulari Idolum illud Pater
& agnati afficiebant: Si in partu suffocabatur, simula-
chrum illud Opis profluente mergebant in profundum.
In *Balearibus Insulis* gravidæ à Viris separata à septimo
prægnationis mense templis inclusa custodiebantur, ut
Deos in partu magis propitios haberent, ibique omni vi-
tæ periculo exemptæ viverent, quod gravidis inter ho-
minum consortia accidere posset. Utrique laudabilis
fuisse illa Gentium erga gravidas cura & sollicitudo, si
tàm pro iis ad vivum & verum DEUM sine superstitione
supplicassent, quàm ad imbecilles illos Deastros, qui par-
turienti opitulari nullatenus poterant. Longe aliter
& quidem, ut Christianum decebat, se se gessit, Vir Magni-
ficus, Amplissimus & Consultissimus D. N. HENRICUS
RUDOLPHUS REDEKERUS, Juris Doctor ac Professor fami-
geratissimus, nec non Academia nostræ p. t. Rector, Col-
lega & Amicus noster conjunctissimus, cujus Uxori mel-
litissimæ secundum DEI beneplacitum in præsentiarum
justa exsolvimus, & quæ infelici fato non solum mortuum
partum enixa, sed etiam ipsa insuper extincta est. Nam
ab eo tempore, quo divinâ benedictione uterum ferre,
& partui edendo obnoxia fieri cœpit, admodum sollicite
à provido Marito habita, neque templis more Balearium
foemi-

foeminarum, sed piis suis Maritique precibus & sollicitis Angelorum custodiis inclusa, omniq; haectenus ad ipsum usque partum periculo exempta fuit. Nec verò Junoni Lucinae aut Opi cuidam Ethnicae sed DEO vivo & vero pro partu felici & prospero vota & sacra facta, ipsiq; tandem parturienti à foeminis honestissimis & pii pectoris suspiria in subsidium collata sunt. Optabat equidem Maritus dulcissimus Uxori non quidem cum Dario Persarum Rege immortalitatem, sed longævitatē. Verum prævaluit Lex JEHOVÆ: *Omnis Caro foenum, & semel peccati stipendium solvendum.* Sive enim corpus sub purpurâ sudarit, arefcet in pulverem, sive sub divitiis suspirarit, attenuabitur in cinerem, sive sub vililinteo ingemuerit, in putorem laxabitur. Idem siquidem juris *Mors* in humanum genus sine discrimine grassans, sibi vindicat, quo Clusium Etruriæ oppidum occupatum esse Brennus Senonum Rex, Romanorum Legatis percontantibus respondēbat, Naturali scilicet, quo debiliore valentiori cedere cogitur. Non quidem potestate sibi competente, sed *δυναμει & νόμω* omnes peccantes reatu obligante, simulque pœnis addicente. Certe si castitas, pietas, amor conjugalis, ulla vel privilegia vel alexipharmaca Parca violentiam declinare potuissent, foemina lectissima MARGARETHA Schusen/ nunquam à latere Mariti divulsa fuisset. Verum antequam ulterius progrediamur, necessum omnino erit, ut mōre consveto, quæ de Majoribus nostræ accipimus, hic inseramus. Prodiit in hanc vanitatis scenam Beata nostra Gustrovii Megapolensium Anno 1634 die 14. Septembris, Patre Viro Amplissimo & Spectatissimo DN. DAVIDE Schusen/ Serenissimorum ac Celsissimorum Principum DN. JOANNIS ALBERTI, p. m. & DN. GUSTAVI ADOLPHI, Ducum Mecklenburgensium, &c. &c. Quæstore & Capitaneo Svanensi fidelissimo,

mo, inter beatos Anno 1650. die 29. Augusti ascripto, Matre foeminâ Vir-
tutis & pietatis ornamentis condecoratissimâ SOPHIA Arnimbs / quæ ex
tristissimo mortuæ dilectissimæ conspectu vultu, nil nisi lachrymarum &
mœlitudinis amaras aquas haurit & effundit. Avus Paternus ipsi fuit JO-
ACHIMUS Schûgel Civis & Mercator Gultroviensis, Avia Paterna MAR-
GARETHA Hagen. Avum Maternum laudavit MATTHÆUM Arnimbs / Ci-
vem & Mercatorem Rostochiensem, Aviam Maternam MARGARETHAM
Plönnies. Ex hisce Majoribus, ut reliquos virtutum laude conspicuos,
quos hic recensere magis fastuosum, quam necessarium est, taceam, pro-
gnata ~~nostra~~ nostra, statim Immanueli suo per Sacrosanctum rege-
nerationis lavacrum consecrata est, factaque per fidem sanctissimæ divina-
tionis habitaculum, cœlestibus sancti Spiritus dotibus exornandum & il-
lustrandum. Cum ætate crevère modestia, pietas, pudicitia, castitas, & re-
liquæ virtutes sexum hunc comitantes, quas cum lacte veluti materno
suxerat & imbiberat. Virtutes hæ Virginales non fuco vel cerusâ, sed na-
tivo splendore emicabant: Tertullianum siquidem Ornatum induebat,
Oculos nimirum pingebat verecundia, manus laboribus assuefaciebat,
corpus serico probitatis, bysso sanctitatis, purpura castitatis amiciebat, nec
unquam exemplo Heleanæ, Paulinæ & Demetriadis in otio vivebat, sed ita
in istis laboribus sexui huic convenientibus excellebat, ut non opus esset,
eam nubilem loco moniti sponsalitij more Romanorum fuso & colo donare,
postesve Maritales lanâ coronare. Probe enim hæc omnia edocta nul-
li suæ ætatis Virgini cedebat. Unde postquam annos nobiles vix attingif-
set, virtutum innatarum & exultarum vis & inde concitatus suavis bonæ
famæ odor fragrantiam suam exserere cœpit, & ad Virum Amplifs. Con-
sultissimum & Excellentissimum DN. HENRICUM RUDOLPHUM REDEKERUM,
U. J. Doctorem & Professorem celeberrimum, Rectorem p. t. Academiae
nostræ Magnificum, tunc Studiosum literarum causa Rostochii existen-
tem, & Collegia nec non Disputationes ex indultu Amplissimæ Facultat is
Juridicæ summo cum applausu habentem, Viduum nunc ex obitu dilectis-
simæ conjugis tristissimum, penetravit, eamque accersivit, ut tam selectæ
& pudicæ Virginitis legitimos amplexus peteret, eamque annuentibus facile
parentibus obtineret. Disponente namque sic Divinâ providentia Paren-
tes piè defunctæ Virtutem Vidui nostri nunc proh dolor mœlissimi, tunc
Studio si celebris, ad amare cœperunt, qui amor facile à Parentibus in filiam
transiit, adeoque Anno 1650. ipso Trium Regum die legitima de Conju-
gio absolutis studiis consumendo facta est stipulatio. Substitit ipse eo
tempore

tempore ad annum 1653. Rostochii. Profectus inde in Academiam Mar-
purgensem, Heidelbergensem, Argentoratensem, ex hoc oppido vocatus
in ephoratum Illustrissimi Comitis FRIDERICI LUDOVICI, Comitis Nassovi-
ci Sarapont. &c. & cum varias terras peragrasset, aulasque perlustrasset,
ab Amplissimo Senatu Rostochienfi Juris Professor dictus, & Argentorat.
Doctor Utriusque Juris creatus, per Galliam & Bataviam Anno 1655. re-
versus est ad Sponsam desideratissimam. Admirabile est, quam constanti
affectu, quam flagranti amore, quam castissimâ propensione, non atten-
tis ullis, quæ in tali casu aliquando subnascuntur, difficultatibus, absentem
prosecuta sit Sponsam Virgo florentissima: Et quæ erat animi ab omni
seculari vanitate abhorrens firmitas & recitudo, soli DEO, Matri &
Sponso placere studuerit. Celebratæ itaque sunt nuptiæ cum aliis tum ob
singularem utriusque partis in vincula Matrimonii concedentis animi, mo-
rum & inclinationis conformitatem atque harmoniam felices dicto Anno
1655. die X. Julii, & susceptus adeo status conjugalis in Domino bene-
dictus. Vixerunt annos conjuncti quinque cum semestri tam placide, &
unanimitè, ut amor & reverentia mutua, (quâ se invicem vincere contem-
debant,) quotidiana incrementa sumerent, adeo etiam ut unam mentem
in duobus divisam credideris. In Maritum siquidem defixos habebat oculos
ab ejus nutu pendeat, in eoque colendo verè Evadnen, Pantheam vel Ar-
meniam adæquabat. Unde quod Romani à Caja Tanaquil scemina Etru-
sca Tarquinii Prisci uxore ad singularem conjugalem amorem, in festivitati-
bus nuptialibus demonstrandum mutuabantur, se invicem his verbis com-
pellando; ubi tu Cajus ibi ego Caja, in hoc conjugio usurpare, vel thalaf-
sionem acclamare multo minus Viriplacæ templum ingredi necessum,
haud fuerit. Oeconomix singulari industria præfuit, familiæ suæ ceu al-
tera Andromache regula vitæ fuit, cum Phydiam venere Cochleæ dome-
sticæ se inclusit, & ceterè veritatem dicimus, si ipsam omni conjugii tem-
pore talem fuisse dicimus, qualem Salomon Mulierem Proverb. 3. & Aposto-
lus Paulus 1. Tim. 2. in exemplar aliis depingunt. Verè enim puras manus
sine irâ & dubitatione ubique ad Deum salutis suæ sustulit, in habitu decen-
ti cum verecundiâ & modestiâ se ornans, non intortis crinibus aut auro,
aut veste pretiosâ, sed prout decet mulieres profitentes pietatem per bona
opera. Considerare potuit in ea Cor mariti sui, neque opes ei defuerunt.
Reddidit ei bonum & non malum, omnibus diebus vitæ suæ. Quæ sivit la-
nam & linum, operata manibus suis cum voluptate Facta est, ut navis
Mercatoris de longo victum suum apportans. Manum suam aperuit inopi,
&

pi, & palmas suas extendit ad pauperem. Non timuit domui suæ à frigore nivis, cum omnes domestici vestiti fuerint duplicibus, &c. Neque sterile fuit à divina benedictione tam pacatum conjugii vinculum. Pietas enim, quæ ea omnibus diebus vitæ suæ antecelluit, veræ benedictionis fons est. Amplexa scilicet est ex se natam primogenitam Anno 1657. ANNAM SOPHIAM, Anno 1658. filium HENRICUM RUDOLPHUM, qui per annorum teneritudinem non satis capaces sunt gravissimæ, quam in amissione Matris dilectissimæ passi sunt, jacturæ. Anno 1659. nata est filia altera CATHARINA MARIA, quæ tamen inter mortales non diu mansit, sed in manus DEI recepta, cum vix septem septimanas vitæ suæ explevisset. Tandem illuxit pie defunctæ nostræ annus fatalis præsens nimirum 1661. quo novo benedictionis cœlestis pignore gravis, die 4. præsentis mensis Januarii in partus difficultatem tanquam luctam decretoriam vocata est. Vicit natura eo die & nocte partus horam. Die postero, qui Saturni erat, dolores cum difficultate summa agmine quasi facti in ipsam irruerunt, toroque eo die irriti naturæ conatu excuerunt, usque in noctem, fœtu interea in ipso utero morte extincto. Visa fuit adstantibus ea valetudinis conditio periculosa. Nullis ergo parcitura est Mediis, quæ tam piæ & omnibus bonis acceptissimam animam in habitaculo suo continere potuissent; verum nec duorum Medicorum in consilium adhibitorum industria, nec quatuor Obstetricum vigilans auxilium naturæ deficientis infirmitatem corrigere potuit. Conversa itaque ad DEUM est *τεροπονεία* nostra, à quo auxilium Israël est, omnino vitæ suæ rationem in manus ejus, cui ab infantiâ mundâ cum conscientia servierat, resignans. Et ut ut aliquot ante approximantis partus tempora septimanis sacra communione corporis & sanguinis filii DEI potita fuisset: Satiari tamen non potuit amore & unione cum eo, quocum æternum unum se futuram speravit. Denuo ergo hora tertiâ matutina die 6. hujus Mensis advocari rogavit Virum Admodum Reverendum, Amplissimum & Excellentissimum DN. CASPARUM MAURITIUM, S. S. Theologiæ Doctorem, Professore, Pastorem Marianum, & Ministerii Rostochiensis Superintendentem eminentissimum, Collegam & amicum nostrum honoratissimum, & ab ejus Ministerio Sacrosanctum illud ad æternitatem viaticum suscepit, ditata sacramentaliter eo sanguine, quo redempta fuerat. Hoc modo ad patientiam, & pacem eam, quæ omni ratione est superior, composita, fortiter in agone partus per Dominicum diem usque in sequentis noctis undecimam perstitit. Tum enim auxiliante & assistente divino numine enitebatur filiolum jam ante in utero extinctum. Putabat equidem nunc nostra MARGARETHA, quæ diu multumque uteri difficultatibus, quasi quodam Oceano, jactata erat, tandem in portum pervenisse, omnemque periculi metum, pariendo superasse. Sed ecce! oppido à partu deliquium virium tan-

cum.

tum aliaque uteri gravissima symptomata eam invasere, ut intra horæ quadrantem omnis vigor, & vires exhausta beatam animam inter gemitus, & suspiria Mariti aliorumque agnatorum placide e corpore in manus ejus, qui redemit, emitterent. Atque sic ista indura Christi justitiâ, tanquam veste salutis, eo ipso die Trium regum, quo marito desponsata erat, concessit à mortalibus ad chorum Angelorum, Martyrum, & aliorum beatorum, accipiens in cœlis Coronam immarcescibilem fidei & ibidem amplectens duo illa tenella conjugii pignora, quæ ad cœlum præmiserat. Quanta ex tam insperato obitu doloris materia Dn. Marito, Matri, Fratribus & Sorori objecta fuerit, inde colligere licet, quod omnes eos in primis Dominum Viduum amoris sincerissimi & flagrantissimi Vinculum cum defunctâ perpetuò constrinxerit, cujus dissolutio ipsâ morte solet esse acerbior. Videor enim mihi audire Maritum quasi exclamantem: Vbi nunc domus meæ curatrix? familiæ rectrix? Vbi liberorum formatrix? Curarum de pultrix, fortunarum conservatrix? Verum absit ut huic vestræ desideratissimæ beatitudinem illam, quâ jam fruar, invidetis, & quod Ethnicorum erat:

Cœlicolas

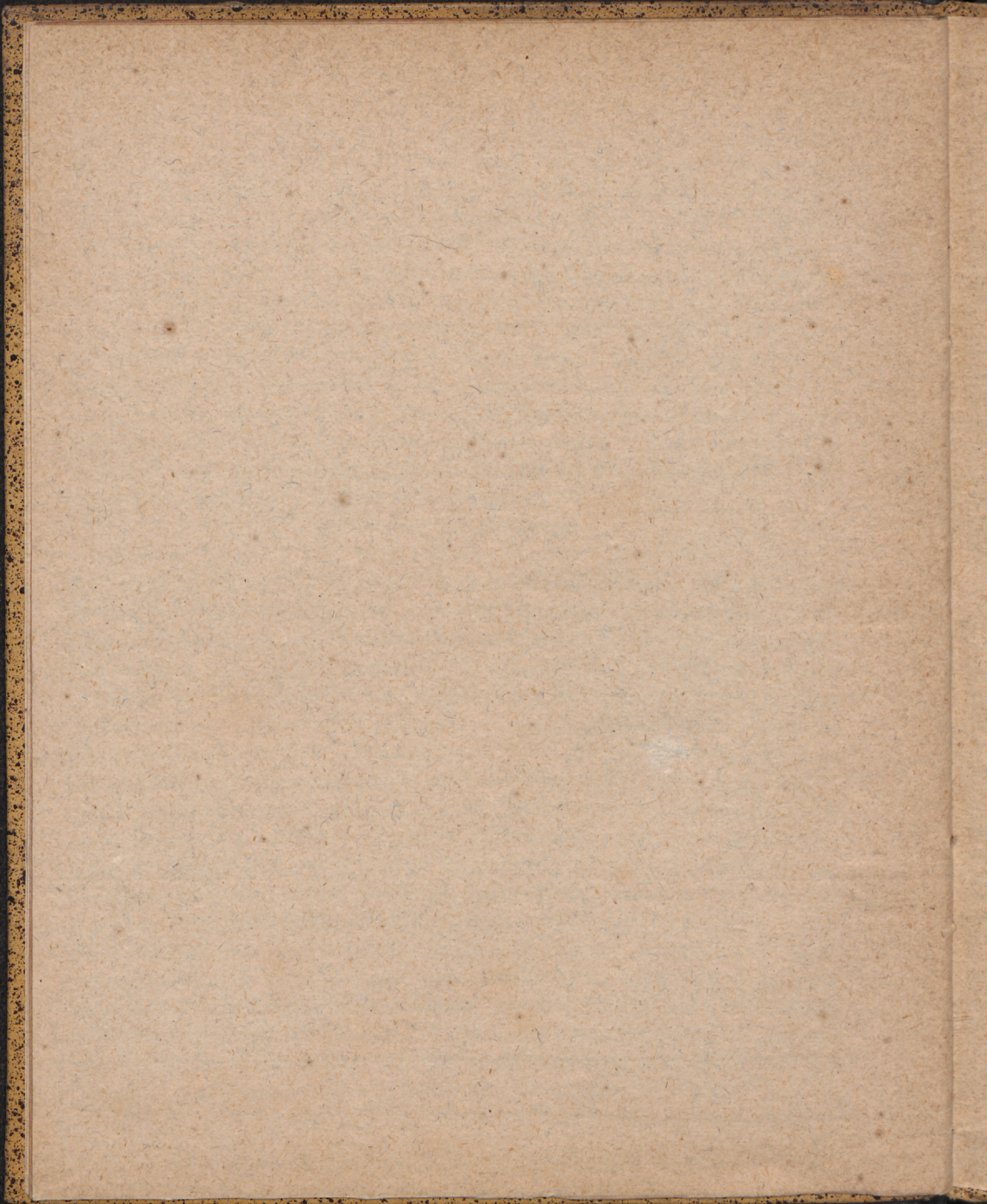
Injustos rabidis pulsare quevelis

pro solamine habeatis, aut Terentii Varronis vestigia prematis, qui Livio teste, ex Sofia suæ partu interemptæ inopinato obitu tantum dolorem percepit, ut reliquo vitæ tempore neque barbam tondere, neque in lecto dormire, neque mensæ cibi capiendi gratia accumbere voluerit, aut Papyrii, qui suæ Hippolytæ partu enectæ discessum ita luxit, ut mœroris magnitudine, cui Vir prudentissimus succumberet, omnis civitas offenderetur. Favemus Blefillæ nostræ, scribit ad Paulinam Hieron. quæ de tenebris migravit ad lucem, & inter fidei incipientis ardorem consummati operis percepit Coronam. Favete & vos Margarethæ vestræ, quæ procellosum iter emensa, jam tandem in illam patriam emigravit, cujus Rex divinitas, cujus Lex Charitas, cujus modus æternitas est, ubi nullis anxia curis, nullis faucibus doloribus Deum videt ad voluntatem, habet ad voluptatem, possidet ad jucunditatem. Cum autem hodie exuvia pie defunctæ terræ matri sint reddendæ, omnes Academiæ Cives officiole rogatos volumus, ut frequentes confluant, justa piis Manibus debita libente & condolente animo exsolvant, mortalitatis memoriam refricent, ac turbulentissimis hisce temporibus Romanum Imperium, omniaque ejusdem valde luxata membra, Provinciam, Civitatem, & urbem que in eâ constitutam Remp. ad Pacis optatæ conciliationem DEO recommendent, & sibi invicem novi anni auspiciuna felix comprecantur.

Quod ego omnibus & singulis ex animo voveo. P. P. sub

Sigillo Academiæ XV. Januarii, Anno 1661.

Convēntus fiet in Templo Mariano ad horam primam.



mo, inter beatos Anno 1650. die 29. Augusti ascripto-
 tutis & pietatis ornamentis condecoratissimâ SOPH-
 tristissimo mortuæ dilectissimæ conspectu vultu, nil
 mœstitudinis amaras aquas haurit & effundit. AVUS
 ACHIMUS Schûke/ Civis & Mercator Gultroviensis,
 GARETHA Hagen. Avum Maternum laudavit MATR-
 vem & Mercatorem Rostochiensem, Aviam Mat-
 rniennem. Ex hisce Majoribus, ut reliquos virtutu-
 quos hic recensere magis fastuosum, quam necessar-
 gnata *Margareta* nostra, statim Immanueli suo pe-
 nerationis lavacrum consecrata est, factaque per fide-
 tionis habitaculum, cœlestibus sancti Spiritus dotib-
 lustrandum. Cum ætate crevere modestia, pietas, pi-
 liquæ virtutes sexum hunc comitantes, quas cum-
 suserat & imbiberat. Virtutes hæ Virginales non fu-
 tivo splendore emicabant: Tertullianum siquidem
 Oculos nimirum pingebat verecundia, manus labo-
 corpus serico probitatis, bysso sanctitatis, purpura
 unquam exemplo Heleanæ, Paulinæ & Demetriadis
 in istis laboribus sexui huic convenientibus excelleb-
 eam nubilem loco moniti sponsalitiij more Romano
 re, postesve Maritales lanâ coronare. Probe enim
 li suæ ætatis Virgini cedebat. Unde postquam ann-
 set, virtutum innatarum & excultarum vis & inde
 famæ odor fragrantiam suam exferere cœpit, & ad-
 sultissimum & Excellentissimum DN. HENRICUM RU-
 U, J. Doctorem & Professorem celeberrimum, Re-
 nostræ Magnificum, tunc Studiosum literarum ce-
 tem, & Collegia nec non Disputationes ex indultu
 Juridicæ summo cum applausu habentem, Viduum
 simæ conjugis tristissimum, penetravit, eumque ad
 & pudicæ Virginis legitimos amplexus peteret, eam
 parentibus obtineret. Disponente namque sic Div-
 tes piè defunctæ Virtutem Vidui nostri nunc prohi-
 Studiosi celebris, ad amare cœperunt, qui amor faci-
 transit, adeoque Anno 1650. ipso Trium Regum
 gio absolutis studiis consumendo facta est stipulat



na Vir-
 tuæ ex
 rum &
 uit Jo-
 MAR-
 g/ Ci-
 BETHAM
 iguos,
 a, pro-
 a rege-
 divina-
 n & il-
 s, & re-
 materno
 sed na-
 uebat,
 uebat,
 bat, nec
 t, sed ita
 us esset,
 o dona-
 cta nul-
 attigif-
 is bonæ
 s. Con-
 KERUM,
 ademiæ
 existen-
 culat is
 dilectis-
 a selectæ
 us facile
 a Paren-
 ni, tunc
 in filiam
 Conju-
 ipse eo
 tempore